

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto X.

V Celovcu 25. maja 1891.

Štev. 10.

Občni zbor „Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“.

Dve važni zborovanji vršili sta se dné 13. t. m. v Celovci. — Od 2. do 3. ure zborovala je podružnica sv. Cirila in Metoda in od 1/4. ure naprej do blizu 7. ure zvečer pa naše slovensko-politično društvo, katero je imelo položiti račun svojega delovanja v preteklem društvenem letu.

Prvega zborovanja udeležilo se je blizu 20 udov in nekoliko zastopnikov drugih podružnic, ki so se potrudili v Celovec, da so prisotni pri glavnem zborovanju našega političnega društva.

Po pozdravu g. predsednika, župnika Wieserja, poročal je podružnični blagajnik g. Fr. Treiber v svojem in ob enem v imenu tajnikovem na kratko o dohodkih in stroških, potem pa o delovanju podružnice v preteklem letu. Izvolil se je z vsklikom zopet prejšnji odbor in zastopnik za glavno skupščino. Obširneje se je pa vršil razgovor o tem, kako je podružnici urediti svoje delovanje v prihodnje in kaj naj bi se storilo, da bi se posebno v Celovski okolici, v kateri se že dalje časa s kruto silo dela na to, da bi se zatrl slovenski živelj popolnoma in prej ko mogoče, priskočilo na pomoč tem ubogim trpinom. O tem poročati pri glavni skupščini Ciril-Metodove družbe ima nalog izvoljeni gospod zastopnik.

Med tem, ko se je vršilo to zborovanje, napolnila se je prostorna dvorana „Sandwirthove“ gostilne z udi političnega društva. Došlo jih je nad 150; in da bi bil čas bolj ugoden, prišlo bi jih bilo gotovo še več, posebno kmetov, ki so bili zadržani in imajo sedaj mnogo opravila na polji in svojem domu sploh.

Vladnega zastopnika smo tudi pri teh zborovanjih pogrešali, kar nam priča, da imajo gospodje v nas popolno zaupanje in da ni potrebe, da bi se naših zborovanj moral udeleževati kak komisar. Je-li to tudi resnica, dvomimo; najbrže so v zadregi, ker pri našem mestnem magistratu še do danes niso namestili nobenega uradnika, ki bi bil zmožen tudi slovenskega jezika. Kdo da jim predstavlja slovenske dopise, katere sedaj vsprejemajo brez ugovora, nam ni znano.

Ko je v srčnih besedah pozdravil naš voditelj in predsednik društva g. Gregor Einspieler vse navzočne, poročal je blagajnik g. Fr. Treiber o denarnem stanju. Dohodkov z ustanovnimi darili vred je bilo 596 gld. 89 kr., stroškov pa 526 gld. 75 kr., torej je preostanka v blagajnici 70 gld.

14 kr., s katerim zneskom se imajo pokriti tiskovni stroški za knjižici „Zur Ortsnamenforschung in Kärnten, ein Wort zur Richtigstellung und Abwehr“ in „Sole na Koroškem“, katere je izdalo in založilo naše politično društvo že po sklepu računov. Ako pomislimo, koliko stroškov da je povzročilo gibanje za deželne in državnozbornske volitve, potem v zalogi društva izišli „Političen katekizem“, ki se je večinoma brezplačno razdelil, ter še razne druge tiskovine in lanska sijajna Einspielerjeva slavnost v Celovci, moramo se čuditi toli povoljnemu denarnemu uspehu. Seveda se ima društvo v prvi vrsti zahvaliti tudi še nekterim rodoljubom, ki so mu z večjimi darili v volitvene namene priskočili na pomoč. Slava jim!

Ko se je s primerno zahvalo dal zaslužnemu društvenemu blagajniku absolutorij, poročal je na kratko o društvenem delovanju tajnik g. urednik Fil. Haderlap, omenjal raznih shodov (osem na številu), katere je društvo priredilo v preteklem letu, izmej katerih se je v prvi vrsti odlikoval sedmi shod, ki je bil najobilnejše obiskan in na katerem je izvrstno predaval o živinoreji in živinskih boleznih tajnik c. kr. kmetijske družbe kranjske g. Gustav Pirc, katerega govor ostal nam je do danes še v živem spominu, in bi si nič bolj ne želeli, nego njega prav kmalu na kakem našem shodu zopet slišati. Tudi Einspielerjeva slavnost, ki se je temu shodu pridružila, bila je sijajna, za kar se imamo v prvi vrsti zahvaliti gg. Ljubljanskim pevcem, ki so nam takrat prihiteli na pomoč. Dalje se je spomnil tudi pravde, katero je imelo društvo zaradi slovenskih ulog v mestnim magistratom Celovškim in katero je vodil spoštovani g. dr. Hrašovec, odvetnik v Celji, prav uspešno, za kar se mu je izrekla občna zahvala.

Po vpisovanju novih udov, katerih je več pristopilo, volil se je nov odbor, ki se je koj po zborovanju naslednje ustanovil: Gregor Einspieler, župnik Podkloštrum in deželni poslanec, predsednik; Vekoslav Legat, voditelj Mohorjeve tiskarne v Celovci, podpredsednik; France Treiber, mestni kaplan v Celovci, blagajnik; Anton Žak, stolni kaplan in zakristan v Celovci, tajnik. Odborniki so: Janez Wieser, župnik v Celovci; Matija Prosekar, posestnik na Plešivci; Martin Štih, posestnik in župan v Št. Janži v Rožni dolini; France Grafenauer, posestnik na Brdu pri Zili; Jožef Kraut, posestnik na Bistrici v Podjurski dolini. — Za namestnike so bili izvoljeni: Jurij Drobivnik, posestnik v Medgorjah; Jakob Hedenik, posestnik na Žihpoljah in France Kobentar, posestnik v Št. Jakobu v Rožni dolini.

Razun g. Žáka, ki je bil tudi jednoglasno izvoljen v odbor potem, ko se je dosedanji marljivi tajnik g. Haderlap zaradi bolehnosti odločno zahvalil na zopetni izvolitvi ter izrazil, da mu vsaj za sedaj ni mogoče prevzeti tega častnega posla, so vsi ostali stari odborniki, ki so se vsak po svoji moči v preteklem letu pošteno trudili in delovali za prospah društva.

Kot 6. točka na dnevnem redu je bil govor o gospodarstvu, ki pa je žalibog moral iz raznih neljubih vzrokov odpasti. V pojasnjenje tega navedemo sledeče:

V zadnjem času spoznal je slavni naš nemški deželni odbor vendar za potredno, da se nastavi v deželi več živinozdravnikov, ki bi bili poleg svojega zdravništva zmožni tudi za poučne govore na shodih in pri drugih prilikah. Ako se ne motimo, dobila sta tako službo na Koroškem tudi dva živinozdravnika Slovenca s Štajerskega. To priliko porabil je odbor našega političnega društva ter se dné 19. aprila t. l. obrnil do slavnega deželnega odbora z naslednjo ponižno prošnjo:

„Visoki deželni odbor!

Udano podpisano društvo bode imelo dné 13. maja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni hôtela pri »Sandwirthu« v Celovci svoj letni občni zbor. Ker so člani društva večidel kmetovalci in se je nadjati, da jih mnogo pride k občnemu zboru, in ker ima društvo že po svojih pravilih tudi namen, pospeševati kmetijstvo, zato je naravno in splošna želja, naj bi kdo pri tem shodu govoril tudi o kmetijstvu, o živinoreji ali o boleznih domače živine. Seveda bi se moralo to zgoditi v slovenskem jeziku, ker je mnogo udov, ki so le tega jezika popolnoma zmožni. Zato prosi udano podpisano društvo, naj bi slavni odbor dovolil in omogočil, da bi eden teh gospodov prišel na določeni dan predavat, ter naj bi se društvu naznanili pogoji, pod katerimi bi se zamoglo njegovi prošnji ustreči.

Slednjič uljudno prosimo hitrega odgovora, da moremo, ako bi se nam prošnja odbila, še pravočasno poiskati družega govornika o tem predmetu.“ (Sledijo podpisi treh odbornikov.)

Ta prošnja odposlala se je po pošti rekomandirano dné 20. aprila. Čakalo se je na odgovor do zadnjega časa — z a m a n; zvedeli pa smo, da se je to pismo v seji dné 25. aprila t. l. deželnim odbornikom predložilo in ker je bilo pisano v slovenskem jeziku, brez razgovora zavrglo, „weil niemand dieser Sprache mächtig ist“ (ker ni nikdo tega jezika zmožen). Lepa je ta, smo si mislili, ko smo to čuli. V deželi koroški, kjer biva dobra tretjina Slovencev, more se kaj takega zgoditi! Ali mar ni slovenski jezik na Koroškem ravnopraven? So li Slovenci na Koroškem samo zavoljo tega še tu, da morajo obilne davke deželi odrajtovati, pravice pa bi tu nikakih ne smeli imeti? — Najboljše pri celi stvari je pa to, da se je v istej seji predložil našim deželnim odbornikom nek drug dopis, ki je bil pisan v madjarskem jeziku, pa se je lepo izročil deželni vladi v prestavo, da ga more potem deželni odbor rešiti. Ali ni to vnebovpijoča krivica, ki se godi nam Slovincem tu na rodnej naši zemlji? Tuj, v deželi nenavaden jezik, ima pri naših nemških go-

spodih, ki sedijo v deželnem odboru in živijo tudi ob naših žuljih, prednost pred našim domačim jezikom. Sedaj pač ne vemo, smemo li še upati, da se nam bodo kedaj ali nikoli priznale na tej, za Slovence nesrečnej zemlji, naše pravice, ki nam po postavi gredó. Vender, dovolj o tem! Častiti čitatelji že samo iz tega lahko razsodijo, kako se godi nam ubogim slovenskim param tu v koroškej zemlji.

Prosili smo v zadnjem trenutku tudi v Ljubljani, da bi se nam preskrbel kak večak, ki bi bil mogel prevzeti poučni govor, a ni se nam posrečilo dobiti ga in tako smo bili radi ali neradi prisiljeni, to važno točko čisto preskočiti.

Razgovor o šolstvu, ktera točka je bila za nas izmej vseh najbolj važna, pouzročil je dolgotrajno in burno debato, ki je trajala nad poldrugo uro. Udeleževali so se je kot glavni govorniki g. župnik Gregor Einspieler, potem Vekoslav Legat, Štefan Bayer, kmet Simon Skubelj, župan Martin Štih, župniki Janez Šuster, Jožef Peterman, Matej Šervicelj in drugi. Vsi govorniki bili so jedne misli v tem, da je treba vzajemno postopati v tem vprašanju ter vse sile napeti v to, da se doseže taka uravnava šol za slovensko Koroško, ki nam po postavi in zdravem razumu pristoja. Knjižica „Šole na Koroškem“, ki se je pri tej priliki razdelila mej navzoče družbenike, bila je živahno pozdravljena in izrekla se je iskrena zahvala vrlemu gospodu pisatelju, ki je iz svojega lastnega nagiba in iz ljubezni do svojega ubozelega národa, pričel na tem polji orati ledino. Bog daj, da bi ta trud ne bil zastoj in da bi se dosegel pravi namen. — Omeniti moram tudi še to, da se je volilo šest mož, izmej kterih se ima izbrati deputacija, ki se bode v kratkem podala na Dunaj, da izrazi tam na najvišjem mestu opravičene naše želje gledé šol po slovenskem Koroškem in pojasni še druge krivice, ki se nam godé kakorkoli.

Ker je čas le prehitro potekel in se jel približevati večer, nekteri pa so se že pripravljali na kolodvor, da se z večernimi vlaki povrnejo na svoja domovja, moralo se je z ostalimi točkami hiteti.

Razgovor o prihodnjih shodih je čisto odpadel, ter se je odboru dal nalog, da napravi po svoji vesti shode v Podjurski dolini pri Prevaljah, v okolici Celovški, v Beljaški okolici in v Rožni dolini. Odbor je to nalogo prevzel z radostnim srcem in jo bode skušal tudi častno izvršiti.

O dvojezičnih pečatih in napisih pri c. kr. uradih poročal je g. V. Legat, pripominjajoč, kako važno da je, da se tudi v tej zadevi lotimo dela, in storimo svojo dolžnost. Da to ni brez pomena, poučil nas je še le pred kratkim časom g. A. pl. Jaksch, arhivar zgodovinskega društva v Celovcu, s svojim modrovanjem gledé naših slovenskih zgodovinskih imen po Koroškem, kteri nam oholo in naravnost predbaciva, da smo mi Slovenci pokradli njihova krajevna imena, jih predstavili v slovenski jezik, ter jih rabimo sedaj kot svoja. Dokazano pa je, da je ravno nasprotno resnica, da so Nemci tisti poštenjaki, ki se hočejo okoriščeovati z našimi starinami in zgodovinskimi imeni zgolj z namenom, da bi odpravili iz dežele tudi najmanjši sled, ki bi kedaj utegnil pričati, da so nekdej bivali v Koroškej samo Slovenci. Da se nam to ne pripeti, treba je delati vzajemno in vsestransko v

to, in tukaj imamo za to delo hvaležno polje. Povsod, kjer bivajo Slovenci v večini, zahteva naj se, da se napravijo poštni pečati tudi s slovenskim krajevnim imenom poleg nemškega, ako že ni drugače mogoče. Isto tako treba tudi zahtevati, da se napravijo dvojezični napisi pri c. kr. uradih. To se nam nikakor ne more zabraniti. Kmet, ki pride v mesto, naj po napisih v svojem jeziku poizve, kje mu je odrajtovati davek, kam naj se obrne s kako tožbo, ali kje naj potrka, ako je pozvan k sodišču. Ni potreba, da bi bil primoran še tu plačevati tolmača, dovolj je, ako ima z istim po nepotrebem opraviti pri drugih prilikah, ker se mu drugače ni mogoče izpovedati.

Z vidnim veseljem udeležencev bil je pozdravljen in sprejet ta ukrep, na kar so se razdelili primerni, že natisnjeni obrazci, oziroma prošnje za razne kraje, ki se imajo s podpisi vred odposlati visokemu c. kr. trgovinskemu ministerstvu na Dunaji v rešitev.

K zadnji točki „Razni nasveti“ oglasil se čast. g. kaplan Štefan Bayer, ter v navdušenih besedah priporoča navzočnim, naj delajo, kolikor jim je mogoče in z zedinjenimi močmi v to, da si pri bodočih volitvah v občinske zastope pridobimo prav veliko teh, za vse naše daljno razvijanje prepotrebni in za naše bodoče delovanje prevažnih postojank. Ako postopamo eden z drugim in delamo v to svrhu z združenimi močmi, moramo doseči, kar želimo. Naša pravična stvar bode prej ali slej prišla do zmage! Kitajski zid, s katerim so nas naši nasprotniki obkolili, bomo prodrli, ako smo složni v delovanju za blagor národa našega. Bog nam daj boljšo bodočnost! Živela vzajemnost!

Burni živio-klici so sledili tem navdušenim, iz srca govorjenim besedam, ki so se ponavljali tudi potem, ko se je izrekla po prostem kmečkem možu zahvala in popolno zaupanje vseh udeležencev in posebej še volilcev g. župniku Greg. Einspielerju. „Mnogo ste trpeli v preteklem in tekočem letu, silo veliko noči ste prebdeli v tubah in skrbeh, vendar imejte to zagotovilo, da ste trpeli po nedolžnem in za dobro stvar, za ubogi naš preganjani slovenski národ. Vi ste in morate ostati še nadalje naš voditelj; mi Vas ljubimo, mi Vas spoštujemo! Živio naš voditelj in poslanec Gregor Einspieler.“ Tako je govoril preprost mož, ki ima dušo in srce na pravem mestu. Slava tudi temu poštenemu možu!

Približevala se je že 7. ura, ko smo dospeli do konca. Gosp. župnik Gregor Einspieler, zahvaljujoč se za priznanje in naklonjenost, se v iskrenih besedah spominja Nj. Veličastva našega presvitlega cesarja, in mu zakliče trikratno slavo in živio, katero so navdušeno za njim ponavljali vsi navzočni; zahvaljuje se še enkrat vsem in posebno onim, ki so se od oddaljenih krajev potrudili k zboru v Celovec ter zatvori potem popolnoma zadovoljen na lepi izvršitvi to važno zborovanje.

Po zborovanju napotili so se nekateri proti domu, drugi pa so ostali še dalje časa v prijazni zabavi in veseli družbi v gostoljubni gostilni „Sandwirthovega“ hôtela.

Bog daj, da bi tudi ta shod obrodil obilo dobrega sadú!

Prememba volilnega reda.

Da naš državni zbor ni tak, kakoršnega bi si želeli, in da nam tudi postav ne daje po naših željah, to pride največ od tod, ker je naš volilni red tako enostransko sestavljen. Ko je minister Schmerling ta volilni red delal in volilne okraje urejal, ni imel za merilo volilne pravice ne števila duš, ne velikosti plačanih davkov, ampak gledal je samo na to, da bi bilo voljenih več nemških liberalcev. Zato je nemške dežele bolj bogato obdaril z volilnimi okraji, kakor slovanske. Pa tudi med stanovi je naredil velik razloček. Mestjanom je dal več poslancev, ko kmetom, ker so mestjani bolj liberalni. Tako volijo na Koroškem kmeti 4 državne poslance, mestjani pa tudi 4. Zdaj je pa treba vedeti, da je mestjanov le 50.000, kmetov pa 300.000, tedaj je kmetov šestkrat več, in če bi šlo po številu, potem bi morali koroški kmeti 24 državnih poslancev imeti, ako bi jih mestjani 4 imeli. Ako vzamemo pa davke za merilo, potem vidimo, da plačajo mestjani okoli 200.000, kmeti pa okoli 800.000 direktnih davkov, tedaj 4 krat toliko. Zraven 4 mestnih poslancev bi jih tedaj prišlo 16 kmetjskih. Enako so se kmeti prikrajšali tudi po drugih deželah.

Enaka, ali še večja predpravica se je dala graščakom, o katerih je Schmerling sodil, da bodo razun Poljakov vsi liberalno volili. Tako se je tudi spnilo; po vseh deželah razun Gornje Avstrije in Bukovine volijo graščaki liberalno, in tako je bilo tudi na Češkem, dokler se ni predelal volilni red. Koroški graščaki plačajo kakih 80.000 gld. direktnega davka in volijo svojega posebnega poslanca za državni zbor, tedaj bi morali koroški kmeti 10 poslancev imeti, ker plačajo 10 krat toliko davka. Kranjski graščaki pa volijo celó 2 poslance v državni zbor, čeravno jih ni več, kakor koroških in morda še toliko davka ne plačajo. V primeri z graščaki bi morali kranjski kmeti 20 državnih poslancev imeti! Ni ga pametnega razloga, zakaj bi morali graščaki svoje posebne poslance imeti; saj imajo s kmeti ravno iste koristi: kar graščaku koristi, koristi tudi kmetu, kar kmetu škoduje, to škoduje tudi graščaku; trna uš ne dela razločka med kmetovim in grajščinskim vinogradom, Drava pa tudi ne dela razločka med grajščinskim ali kmetjskim travnikom. Toraj naj bi graščaki s kmeti volili, in kar so imeli do zdaj graščaki poslancev, tiste naj kmetom prepustijo, tako da se bodo kmetjski volilni okraji pomnožili in zmanjšali.

Pa tudi velika razlika med mestom in deželo se mora nekoliko poravnati. V ta namen mi predlagamo, naj se v mestne skupine sprejmejo vsi trgi. Do zdaj je namreč mnogo trgov, ki ne volijo z mesti, ampak s kmeti, na Koroškem na pr. Grebén in Guštanj. Na Koroškem bi se kmeti takih liberalnih trgov radi znebili, da bi jim ne kazili volitev, tržani sami pa bi tudi rajši z mestjani volili. Po drugih deželah pa, kjer je še vera bolj živa, in postavljajo pri volitvah tudi v mestih konservativne kandidate, jim bodo ti novi trgi morda dobro došla pomoč.

Nadalje pa je potrebno, da se volilni okraji bolj pravično umerijo, da ne bo tako velikega razločka gledé davkov in števila duš. So volilni okraji po 200.000 in še več duš, pa spet drugi le po

50.000 duš na kmetih, ali morda komaj 10.000 duš v mestih. To ni pravično; kjer je toliko več ljudij, tam tudi več davka plačajo, več vojakov dajejo, toraj se spodobi, da imajo tudi več poslancev. Ko bi se volilni red v tem duhu pravično naredil, potem bi še le dobili prave poslance; tisti poslanci, ki so res od ljudstva voljeni in imajo srce zanj, bi imeli veliko večino, delale bi se dobre postave.

Nekteri, posebno delavci po mestih se tudi za to poganjajo, naj bi smel vsak voliti, ki je 24 let star, naj že plača kaj davka ali nič. Za to misel se pa mi Slovenci ne smemo ogrevati. Pri nas imajo skoraj vse večje reči, kakor tovarne, fužine, rudnike itd. tuji ljudje, večidel liberalni Nemci v rokah; ti bodo prisilili vse svoje delavce, da bodo morali liberalno voliti. Pošteni delavci toraj te volilne pravice gotovo ne bodo veseli, ampak žalostni: ako volijo po svoji vesti, znajo priti ob kruh, ako pa gospodarja ubogajo, jim vest očita! Ne silite toraj takim odvisnim revežem volilne pravice, ki jim bo le v največo nadlogo! Socijalni demokrati, ki se za to volilno pravico toliko ženejo, motijo se močno, ako mislijo, da je na deželi ravno tako, kakor v mestih, in da bodo vsi fužinski delavci socijaldemokratično volili. Pa na kmetih so fužinski delavci in rudarji večidel oženjeni, morajo za otroke skrbeti in se ne bodo z lepa v nevarnost podali, da bi zavolj volitve zaslužek zgubili.

Vse stranke v Avstriji so v tem edine, da se mora naš volilni red predelati! toraj je vendar upanje, da se bo nekaj storilo. Najbolje bi bilo, ko bi se vlada sama lotila tega dela!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. („Šole na Koroškem.“) Pod tem napisom je izdalo „katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ knjižico, ktera prav lahko umljivo, jasno in temeljito a) dokazuje potrebo pouka na podlagi materne besede; b) razloži, kako slabo nam je ustrezno s tistimi tremi slovenskimi urami, ki so se deloma v nekterih šolah upeljale; c) našteva, kako malo imamo na Koroškem učiteljev, da bi znali dobro slovenski; d) pové, kako bi morale biti uravnane naše ljudske šole in učiteljska pripravnica, in kdo naj bi za take šole prosil; e) uči, kako se morajo take prošnje spisati. Vrli pisatelj knjižice in tudi politično naše društvo želita, naj bi koroški rodoljubi vnovič začeli nabirati prošnje za slovensko šolo, in sicer zdaj naravnost na učno ministerstvo. Ker se v knjižici vse nahaja, kar je v ta namen vedeti treba, zato naj si vsi rodoljubi oskrbijo to prevažno knjižico, ki jo zastonj dobijo pri g. podpredsedniku V. Legatu v Mohorjevi tiskarni, potem pa naj se nemudoma spravijo na prošnjo, ki se izgotovljena in s potrebnimi podpisi oskrbljena pošlje slovenskemu katol.-političnemu društvu v Celovec. Pričakujemo obilo prošenj in upamo, da se bodo rodoljubi takoj podali na delo. Več jih bo, bolj se bo nanje oziralo!

Iz Celovca. (Zaupni možje katoliško-političnega društva.) Pri občnem zboru političnega društva slovenskega se je izrekla želja, naj bi se zaupni možje tega društva v „Miru“ raz-

glasili, da bi ljudje vedeli, komu plačati letne doneske. Tej želji s tem ustrežemo: Občina Dravograd: Anton Vakonik, prošt. Tolsti Vrh: Jožef Pogačnik, župnik v Kotljah; Dominik Kotnik, župan v Tolstem Vrhu. Prevalje: Fr. Lečnik (Lobas) v Podkrajju; Šiman Skubl in Jožef Kolenc v Prevaljah. Črna: Fr. Centrih, župnik; Primož Walter v Javorji. Libeliče: Viktor Pucher, župnik v Libeličah; Matija Randl, župnik v Švabeci; Jožef Zechner v Černečah; Lovro Pungartnik v Ilniku. Blato: Jožef Škerbinc, župnik v Vogerčah; Jur Reš (Brenner) na Blatu. Libuče: Jakob Kralj (Hrast), Anton Močilnik, Ant. Starej. Bistrica-Šmihel: Jože Kraut (odbornik); Balant Šumah, župnik; Franc Rožman (Pongrac) v Dolinčicah. Globasnica: Anton Gabron, provizor v Štebnu. Doberla ves: Štef. Bayer, kaplan v Doberli vesi; Anton Gabron, provizor v Štebnu; Jože Lipuš (Pižovnik) v Pribli vesi, Urh Markič v Belovčah. Žitara ves: Jur Rutar (Habnar) v Malih Čapah. Št. Vid-Rikarja ves-Kamen: J. Boštjančič, župnik v Kamnu. Škocjan: Alojzij Ledvinko, župnik. Galicija: Anton Božič, gostir v Apačah; Jožef Stečnik, trgovec v Apačah; Andrej Butij v Apačah. Bela: Matej Šervicelj, komendant na Reberci; Šiman Muden, župnik v Kapli. Železna Kaplja: Šim. Muden, župnik. Jezersko: Franc Muri (poslanec, častni član). Ruda: France Reš, trgovec v Gorenčah; Janez Volavčnik, župnik na Rudi. Vovbre: Velišič, župnik. Grebén: Franc Petek, župnik v Grebénu; Peter Bizjak, župnik v Krčanjah. Velikovec z okolico: Ant. Kezmar, župnik v Št. Rupertu; dr. Josip Messner, odvetnik v Velikovcu. Šmarjeta-Važenberk: Štefan Sakelšek, provizor; Jakob Kriegl (Hinko) na Gori. Tinje: Lovro Serajnik, prošt. Slov. Šmihel: Voltej Trabe (Mahej) na Ležji gori; Janez Gross (Mlinar) v Šmihelu. Grabštanj: Andr. Wieser, dekan. Medgorje: Jurij Drobivnik (Martinc, odbornik); Matija Drobivnik. Radiše: Janez Vidovic, župnik. Št. Tomaž-Timenica: Janez Ogriz, župnik v Timenici. Vetrinje: Ignacij Bric (Podstražišnik). Žihpolje: Šiman Čemer, župnik; Jakob Hedenik (Dravec). Kotmara ves: Matija Prosekar (Razaj na Plešivcu, odbornik); Tomaž Koban v Št. Kandolfu. Hodiše: Josip Tavšič, župnik v Hodišah; Josip Peterman, župnik na Otoku; Tom. Robas. Bilčoves: Boštjan Gradičnik, župnik; Dioniz Gasser. Šmarjeta Rožna: Anton Šerčer, župnik. Sele: Janez Lubej, župnik. Glinje-Medborovnica: Miha Zablacan v Glinjah. Borovlje: Anton Klemenčič, župnik; Franc Colarič, orglarski stavbar. Podljubel: Matija Ambrož, dekan v Kaplji. Svetna ves: Martin Štih, župan v Št. Janžu (odbornik); Jan. Simonič, župnik. Bistrica-Sveče: Janez Šuster, župnik v Svečah; Franc Einspieler (Krivec) na Bistrici; Janez Kuraš na Bistrici. Št. Jakob: Franc Kobentar Vidman (odbornik); And. Aplen, župnik v Št. Jakobu; Janez Pečnik v Št. Jakobu; Janez Pečnik, župnik v Podgorjah; Jože Janežič v Lešah. Rožak: Janez Hafner (Ciper) na Bregu; Peter Markovič, slikar. Vrba: Ivan Sirknik, župnik v Dvoru; Peter Weiss (Riepič) v Dvoru. Loga ves: J. Marinič, dekan v Lipi. Bekštanje-Loče-Brnca: Zdravko Kraut, župnik na Brnci; Jak. Knaflič, župnik v Ločah; Jur

Jerman, župnik v Štebnu; Janez Bielič (Blatnik) v spod. Dobju. Zila: Ivan Vilčnik na Zili; Tomaž Aichholzer (Hojs) na Brdu. Podklošter: Greg. Einspieler, župnik (predsednik); Matija Pajovec (Butij) na Ločilu; Janez Wucherer (Oraž) Podturjem. Strajaves: Luka Vavtižar, župnik na Bistrici. Smerče-Čajna: Fr. Bergman, župnik v Št. Jurju; Dav. Štembov, župnik v Čačah. Žabnice: Šim. Incko, dekan; Luka Fruhstuck, župan. Brdo: Fr. Grafenauer (odbornik). Šteben: Fr. Katnik, župnik.

Dostavimo še, da je več občin, kjer se ni oglasil še noben ud, in mnogo takih, kjer je število udov zelo, zelo pičlo. Toraj na delo! Več, ko si bode naše društvo pridobilo udov, ložeje in vspešneje bode delovalo v korist napredka Slovencev in kmetskega stanú sploh.

Iz Celovca. (Pokončujte kebre!) Letos je spet kebrovo ali hroščevo leto. Vse mrgoli te škodljive živali, ki objeda vse listje na drevju. Pa to še ni nič proti škodi, ki jo naredi podjed pod zemljo, ki spodjeda žitu koreninice, da usahne in pogine. Ta črv, podjed (Engerling) imenovan, pokonča dostikrat pridelke celih dolin; in kdo zleže tega podjeda? Nihče drugi ko kebrovka ali hroščevka! Iz njenih jaje, ki jih zleže, se naredijo podjedi, ki se v tretjem letu zavijejo, v četrtem letu spet kakor kebre in hrošči na dan prilzejejo. Zato je vsako četrto leto kebrovo leto. V tem letu naj skrbijo gospodarji, da se ti kebre pokončajo. Najbolj pripravi so za to otroci, kajti odraščeni imajo družega dela dovolj. Kedar je bolj oblačno, visijo kebre leno in zaspano na vejah. Če gre en deček na drevo in ga stresa, popadajo vsi na tla, drugi otroci pa naj jih hitro bašejo v vreče. Naredi se jama, kamor se nasipajo in potem s prstjo zagrnejo, da se zadušijo. To daje z apnom dober gnoj. Nekatere občine otrokom plačajo nabiranje kebrov, da imajo več veselja; Krška občina plača letos 30 kr. za stari mernik kebrov. To je posnemanja vredno! Posebej pa še opozorujemo naše častite bralce na spis pod naslovom „Gospodarske stvari“, ktereга smo posneli po vrlem „Kmetovalcu“ in ga živo priporočamo v dobrohotno ravnilo vsem našim rojakom.

Iz Celovške okolice. (Zdramite se, Slovenci!) Pri letnem zboru Celovške podružnice sv. Cirila in Metoda je rekel g. Treiber, da ima podružnica precej slovenskih knjig na razpolaganje; naj bi se toraj rodoljubi iz okolice bolj pogosto zapisali v Celovško podružnico in jo prosili za razne bukve, ktere bi potem delili med mladino, ki bi s tem zadobila ljubezen do slovenskega berila in se ohranila veri in národu. Ker imajo v Kotmari vesi in Medgorjah svoje lastne podružnice za južni del Celovške okolice, velja ta opomin posebno za sledeče fare: Št. Jur, Gospa Sveta, Karnski grad, Breza, Blatograd, Porače, Dholica, Timenica, Št. Tomaž, Št. Jakob in Žrelec. — Za Pokrče, Grabstanj, Št. Peter, Šmihel, Tinje, Šmarjeto in Št. Lipš bo treba prej ko mogoče posebno podružnico ustanoviti, ker tem krajem je tako Medgorska, kakor Celovška že precej od rók.

Iz Šmihela pri Pliberku. (Sijajno zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda.) Z veselim srcem smemo poročati o sijajnem shodu naše podružnice na binkoštni pondeljek. Ob 3. uri

popoldne zbralo se je več nego 200 vrlih Slovencev in Slovenk iz Podjunske doline v lepo okrašenih prostorih g. Šercarja, da bi se vdeležili že željno pričakovanega letošnjega občnega shoda naše podružnice. G. predsednik Jožef Kraut pozdravi v lepih besedah vse navzoče in posebno g. Dragotina Hribarja, lastnika tiskarne iz Celja, in ob enem zastopnika glavne družbe, predstavi g. komisarja iz Velikovca in otvori zborovanje. Ko so domači pevci in peyke zapeli krasni „Opomin k petju“, nastopil je župnik č. g. Jože Škrbine, razložil v daljšem jedrnatem, ginljivem svojem govoru pomen družbe ter govoril milo o treh duhovnih cvetlicah — o ljubezni do naše sv. vere, ljubezni do domovine in o slogi, ktere krasne cvetlice naj bi posebno koroški Slovenci globoko v svojem srečju hranili. — Poučnega govora o živinoreji in poljedelstvu ni bilo, ker naprošeni g. govornik ni nikakor vtegnil priti, zato pa je g. Drag. Hribar govoril v lepi, milodoneči slovenščini izvrstno o prvih oznanjevalcih sv. vere med Slovenci — o sv. Cirilu in Metodu —, o šolstvu, o národní šoli, kteri mora biti vera podlaga. Povdarjati moramo tu, da je g. Hribar trikrat govoril, pa čisto v katoliškem duhu, in ljudstvo se ni ganilo iz mesta, temveč zamaknjeno poslušalo mladega gospoda ter bilo do solz ganjeno. — V odbor so bili izvoljeni gg. Jurij Reš, predsednik in Balant Šumah, podpredsednik; Andrej Kuhar, blagajnik in France Pongračič, njegov namestnik. Za zastopnika za glavno skupščino bila sta soglasno izvoljena gospoda: Jože Škrbine in Jože Kraut. — Med raznimi točkami razveseljevali so nas vrli domači pevci in peyke. Ta lepa veselica ostala nam bo vsem v blagem spominu. Naj h koncu omenjamo še brzobjavne čestitke gosp. dr. J. Vošnjaka iz Ljubljane, ki se glasi: „Pri shodu zbranim koroškim Slovincem slava in živio. Ker zahtevamo le pravico, bode Bog z nami in zmaga bode naša.“

Od sv. Višarij. (Romanje.) Kakor navadno se je začelo romanje na sv. Višarje na Vnebohod Kristusov. Akoravno je ta dan in dan pred tem veliko deževalo, prišlo je čez 100 romarjev pozdravit Devico Marijo. Vreme je bilo kaj neugodno, snega leži na cerkvenih stopnicah na tri metre, pa ta hitro kopni, tako da v kratkem obleče Višarska gora tudi vigredno obleko. Dolenještajerske procesije so bile letos manjše, ker so se mnogi peljali na Trsat pri Reki, kjer se obhaja 600letnica. Najhujšo uro smo imeli pred binkoštni. Najprej je dež prišel, potem dvakrat toča in strahovita nevihta. Blisk in grom sta stresala goro kakor po letu. Vendar pa je pristopilo teh 10 dni na 1500 romarjev k sv. obhajilu. Sedaj pa se je vreme zjasnilo in romarji morejo lahko po izgazenem potu od Žabnice za 2½ ure sem priti.

Iz Rima. (Sveto mesto v nevarnosti.) Škoda, ki jo je naredil smodnikov mlin, ki se je vnel in razletel s strašnim pokom, je večja, kakor se je iz začetka mislilo. Mesto (magistrat) potrebuje 460.000 frankov, če hoče popraviti škodo, narajeno na mestnih poslopih. Škoda v vatikanu se ceni na 400.000, v cerkvi sv. Petra na 200.000, v cerkvi sv. Pavla, ki je največ trpela, pa na 500.000 frankov. Razstreljeni smodniški mlin je bil tudi 800.000 frankov vreden. Razun tega je na tisoče in tisoče škode po privatnih hišah, kajti

kjer zid ni razpokan, so pa vsaj šipe v oknih pobite. Tedaž znaša škoda več milijonov, kar je tem bolj občutljivo, ker je Rim v zelo slabih denarnih razmerah. Kdo je nesreče kriv, se še ni dognalo in se tudi ne bo, ker ima vlada uzroka dovolj, da svojo odgovornost, kar le mogoče, zmanjša. Pa naj se umiva, kolikor hoče, tega vendar ne more utajiti, da je bila velika bedarija in nespamet, smodniške tovarne napraviti tako blizo Rima, kjer je toliko zakladov umetnosti, ki se niti z denarjem ne dajo preplačati, ne nadomestiti z novimi. Omeniti pa je treba, da so razun te razstreljene še tri druge tovarne za smodnik blizo Rima. Zdaj je prebivalstvo v vednem strahu, da se bo še teh ktera razletela, posebno še, ker mnogi mislijo, da so smodnik zažgali anarhisti. Naj pa že bo, kakor hoče, toliko je gotovo, da Rimljani ne bodo mogli mirno spati, dokler se te tovarne ne preložijo iz mestne bližine. Ko bi se našel hudobnež, da bi vse tri smodniške mline na enkrat podkuril, spremljen bi večno mesto v kup razvalin, pod katerimi bi bili pokopani neprecenljivi zakladi umetnosti iz vseh časov, na ktere je ponosen ves omikani svet.

Kaj dela politika.

V državnem zboru se poslanci niso mogli zediniti, kako bi cesarju odgovorili na prestolni govor. Poljak Bilinski je spisal ta odgovor ali adresu v prav mirnih in krotkih besedah. Iz začetka se je zdelo, da bo ta adresa sprejeta; pa levičarji so se kar na krat po robu postavili in tirjali, naj se v adresu tudi to sprejme, da mora šola vedno v liberalnih rokah ostati. Temu so se protivili Poljaki in konservativci. Zato so liberalci sklenili, da hočejo predložiti svojo posebno adresu. Ravno isto so storili Mladočehi. Tirolec Dipauli je tirjal, naj se bolj poudarja verska izreja in katoliška šola. Slovenec Šuklje je tirjal, naj se v odgovoru pové, da je pred vsem treba izpeljati ravnopravnost vseh narodov. Pa liberalci in Poljaki niso pritrdili ne Šukljeju, ne Dipauliju. Pri Mladočehih vlada ni pomoči iskala; brez njih pa je bilo dvomljivo, ali se bo dobila večina za adresu Bilinskega ali ne; zato je vlada naprosila predsednika Smolko, da je stavl predlog, naj se adresa čisto opusti in naj gre predsedništvo k cesarju in ga zahvali v imenu zbornice za blage besede in želje v prestolnem govoru. Predlog je bil soglasno sprejet in se je tudi izvršil. — Sicer je prišlo že več različnih predlogov na vrsto, pa le v prvem branju. To „prvo branje“ je tako razumeti: če kateri poslanec stavi kak predlog, ga najprej prebere, potem pristavi nekaj besed, da dokaže, kako je predlog potreben; potem govorijo še drugi poslanci za ali zoper, in nazadnje se sklene, da se ta predlog ali precej zavrže, ali pa da se izroči kakemu odseku. To zadnje je bolj navadno; odsek potem celo stvar še na drobno pretresuje in morda v dveh, treh letih pride predlog še le vnovič pred zbornico, da se o njem za resnico sklepa, ali ima obveljati ali ne. — Tak predlog je stavl in dobro zagovarjal štajerski poslanec Morre. On hoče, da bi se postava o pristojbinah in štampeljnih čisto prenaredila, ker sedanja postava je krivična in tako zmedena, da še doktorji in davkarji včasih

ne vejo, kako velik mora biti štampelj za to ali drugo pismo. — Tirolski poslanec Dipauli pa je nasvetoval, naj se naredijo posebne obrtne zbornice. Pri tej priložnosti sta prav dobro govorila tudi dr. Lueger in dr. Steinwender. — Slovenski poslanec Šuklje se je pritožil, da je sol predraga; posebno živinske soli si kmetje po ceni želijo. — V odseku za vinograde so štirje Slovenci; gotovo bodo vse storili, da se vinogradnikom pomaga, ki jih je uničila trtna uš. Pa ne smejo pozabiti, da imajo tudi zdravi vinogradi svojo trtno uš, to so — ogerski Judi, ki delajo iz vsakovrstnih gujilih in slabih tvarin umetno vino in ga zavoljo nizke cene in nepoštenosti krčmarjev dosti spečajo na škodo pravemu, dobremu vinu, ki mora v hramu na kupca čakati, čeravno bi gospodar krvavo denarja potreboval. — Tržaški poslanec Luzzatto je predlagal, naj se v Trstu napravijo laške visoke šole. Za pol milijona avstrijskih Lahov in lahonov se pač ne spleča v šeučilišče. Za Lahe v kraljestvu pa Avstrija menda ne bo uzdrževala visokih šol? — Med Nemci na Moravskem začela se je gibati katoliška stranka. Ustanovili so katoliško-politično društvo za Moravske Nemce. Bog daj srečo! — V Pragi je deželno razstavo slovesno odprl nadvojvoda Karol Ludvik, brat svitlega cesarja. Tudi več ministrov je bilo zraven. Nadvojvoda je razstavo pohvalil, ker je zelo lepa, čeravno so jo priredili skoro le sami Čehi; Nemci se nalašč niso hoteli udeležiti, misleci, da Čehi brez njih nič ne opravijo. Iz vseh stranij prihajajo tuje razstavo gledat; iz Dunaja je prišlo 300 slovanških dijakov. — Tudi češka akademija znanosti in umetnosti se je slovesno odprla.

Nemški cesar Viljem ima svoje križe s starim Bizmarkom. Ta ima svoje liste, ki cesarsko vlado in vso notranjo in zunanjo politiko, odkar je Bizmark odstopil, kot jako slabo in nesrečno slikajo. Zdaj je Bizmark še za poslanca voljen in bo še v zbornici zoper cesarja roval. Mnogo je Nemcev, ki Bizmarka častijo in njegov odstop obžalujejo. Zato je verjeti, da je ta zadeva cesarju zelo sitna. Nedavno je v Düsseldorfu rekel, da dveh gospodov ne bo trpel v deželi; tedaj ni misliti, da bi Bizmarka nazaj v službo sprejel. — Nedavno se je v Severinu zbralo več srbskih in rumunskih študentov in drugih omikancev in so se hudovali nad zatiranjem narodov na Ogerskem. — Na Francoskem in v Belgiji so bili dné 1. maja hudi delavski nemiri. Na mnogih krajih je kri tekla in so puške pokale. — Na jonskih otokih so nastali nemiri zoper Jude; grško ljudstvo jih hoče vse pobiti. — Ko je srbska vlada iztirala kraljico Natalijo, jo je ljudstvo branilo proti vojakom, in bilo je več ubitih in ranjenih. Iz Srbije se kaj prida ne sliši!

Gospodarske stvari.

Na hrošče!

Kdo ne pomni škode, katero so naredili zadnja tri leta črvi, ogerci ali podjedi po našem polji in po naših vrtih? Letos je hroščevo ali kebrovo leto; vsa ta zalega v zemlji se je prelevila v hrošče, in prvi pomladanski topli dnevi jih bodo privabili na

površje, koder bodo škodo delali, jajca zalegali in tako pretečo nevarnost podvojili, ako ne bomo letos z vsemi silami šli na boj proti tem pomladnim hroščem. Združimo se torej proti temu škodljivcu, kajti boj pojedinega človeka je brezuspešen; le tedaj je mogoče kaj doseči, ako se v ta namen združijo po cele občine. Deželni odbor naj na pr. skrbi, da pobiralci hroščev dobe vsaj pol krajcarja za liter nabranih hroščev, in dosegel se bode velikanski uspeh. Denar v ta namen ima deželni odbor na razpolago, in ta način uporabe bi bil najbolj uspešen.

Pomladi se množé z vsakim dnevom temni roji, ki po dnevi in pri slabem vremenu mirno sede po drevju, ob toplih večerih pa rojijo glasno okoli in iščejo primernih dreves za žrtje. Najljubši jim je hrast, za tem pa divji kostanj in javor, izmed sadnega drevja pa posebno češplja in sliva, pa tudi ostalo jim se ne upira. Samo lipe in akacije ne marajo. Ker obtoré že poganja vsa rast in je drevje v najlepšem cvetu ali pa je malo prej odvelo, očividna je škoda, ki jo delajo ti požeruhi. Listje, cvetje in mladi zarod, vse vprek ti poklestijo. Le poglejmo hrastov gozd v hroščevem letu. Sredi maja je gol, kakor bi se bil posušil.

Tako udelavajo prvo polovico meseca maja, potem še le se izgublajo, a prej so se zaplodili. Sameci poginejo, samice žró še nekaj časa dalje, potem pa se zarijejo v zemljo in ondi odložé svojo zalego po kacic trideset in še po več okroglih jajec. Čim rahlejša zemlja, tem ljubša jim je; zato jih mika sosebno obdelani svet, njiva in vrt. Iz jajec se izvale ličinke, ki obgrizujejo rastlinam korenine in jih izpodjedajo, da vsled tega usihajo. Te ličinke imenujejo ogrce ali podjede. Od njih postanejo v treh ali štirih letih zopet hrošči, po topeljših krajih dorastejo preje, po hladnejših pozneje. A brez njih ni nobeno leto.

Tega hudega sovražnika je treba zatirati na vsu moč. Posamezna roka sicer lahko časi mnogo stori, ali velik in v resnici izdaten uspeh pokaže se samo tamkaj, kjer se k skupnemu delu združijo cele vasi in občine, celi okraji ali cele dežele. Zato so tudi izdane posebne postave in naredbe, ki ostro ukazujejo županom gledati na to, da se hrošči pobirajo in pokončujejo. Škoda, da po mnogih občinah ta postava stoji samo na papirju, a dejanski se ne vrši. Ali sploh se mora vendar priznati, da se je v novejšem času tudi v tem obrnilo na bolje. Kmetijski in gospodarski časopisi ob vsaki nevarnosti bobnajo na vojsko proti hroščem in s tem res izpodbude mnoge zanikarneža na delo. Učitelji na deželi lahko mnogo store. Ne bodi jim žal besede, ki bo veljala tem več, ako se jej pridruži še lep primer.

Hrošči se najbolj pobirajo, ako se otresejo z dreves. Ali to se mora vršiti zgodaj zjutraj, predno jih je solnce obsijalo, ali pa ob mrzlih in oblačnih dneh. Takrat obumrli visé po listji, in vsak stres jih pomeče na tla. Pod drevo naj se razgrne kaka ruha (prostiralo, ponjava) ali kaj drugega, da se mrčes tem hitreje pobere in da se ni treba za vsakim pripogibat. Nabrane je treba potem kakorkoli pomoriti, na pr. pohoditi. Ni mi treba še dostavljati, da kokoši hrošče prav rade zobljejo. Z apnom pomešani so jako dober gnoj.

Samo ob sebi se razumeva, da je treba, kolikor se dá, hrošče pokončavati, dokler so še v zemlji ličinke (črvi, ogrci, podjedi).

Pameten človek, ki vidi, kako škodljiv je hrošč in kako malo človek posamič opravi proti njemu, pozdravljal bode z veseljem vsakega, ki bi mu hotel pri tem delu pomagati. In takih radovoljnih pomočnikov se človeku ponuja dobršno število. Jako dober zaveznik je krt pod zemljo, ki se najrajši masti s hroščevim zalego. Pustite ga torej pri miru, vaš prijatelj je, in ne bodite tako nespametni, da bi še najemali in plačevali ljudi, ki ga lové in pobijajo. Krtine po travnikih so res neprijetne, ali ta neprijetnost ni v nikakeršni razmeri s koristjo, ki nam jo prinaša s tem, da pod zemljo neusmiljeno hrusta požrešnega „črva“.

Poleg krta tudi netopirji (pirhogačice, mra kulji, pol tič pol miš) posebno pridno zatirajo hrošča. Te živalice letajo zvečer, torej ob istem času kakor hrošči, in jih sila podavijo. Njim se pridružijo še sove in legeni (ležetrudniki, podhujke, kozomolze). Po dnevi stopijo na njih mesto zopet drugi pokončevalci, namreč vrabi, sinice, žolne, vrane in še mnogo druge. A več nego vsi drugi store škorce. Spomladi so po ves dan na polji, po senošetih in po logih, in sicer vsi na tleh. Človek bi mislil, kaj neki imajo? Le pusti jih, prav koristnega dela so se lotili. Ob tem času silijo na dan hrošči, ki so že od jeseni čakali ugodnega vremena. A škorce so bili pripravljani, da jih bodo vzprijeli, kakor pristoji takim natekom. Hrošč se ni še popolnoma izkobil iz zemlje, že ga je škorec pograbil, pretril in kar je bilo mehkega na njem požrl, pustivši trda krila in kar je še drugega neužitnega. Dà, še pod zemljo skritega najde in ga izvleče na beli dan. Čast in hvala torej škorce! Daj mu mir in še vabi ga k sebi. Samo v zrelo črešnjo mu brani in jeseni mu ne daj v vinograd.

„Kmet.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Za šolo v Št. Danijelu so dali svitli cesar 200 gld. — Pri ljudski štetvi v Celovcu so našli samo 311 Slovencev; pred 10 leti jih je bilo še 629. Ti pa znajo, ti! — Napovedanih treh slovenskih ur so se Grabštanjci tako ustrašili, da so prosili za trdo nemško šolo. — Nedavno ko so bili Grabštanjci v cerkvi, začela je goretí neka bližnja kajža. Vsi prestrašeni so ljudje bežali iz cerkve; še sreča, da se ni pripetila kaka nesreča. — Ziljsko železnico že merijo. Menda pojde iz Vrat ali Podkloštra do Št. Mohorja. Pozneje pa se bo že še podaljšala do Kočan. — Slov. Plajberžani so se pred okrajnem glavarjem izrekli za ločitev od Podljubeljske občine. — Drevo je ubilo nekega rudarja blizu Rajbeljna. — V Žlici, hudourniku pri Trbižu, je utonila 16 letna deklica. — Pogorel je Veitl v Voglah pri Celovcu. — Učiteljski pripravniki iz Celovca so nedavno napravili izlet na grad Tanzenberg. Pri tem se je eden do smrti pobil. — Zaslužni in vrli naš koroški rojak gosp. dr. Valentin Janežič je bil povišan za c. in k. nadštabnega zdravnika I. reda in zdravstvenega načelnika pri 14. korp. poveljništvu v Inomestu. Čestitamo! — P. Beda Schroll, duhoven benediktinskega reda je popisal v obširni knjigi, ki

se je ravno dotiskala v Mohorjevi tiskarni, življenje in delovanje opata Jeronima Marchstallerja, ki je vladal v letih 1616—1638. Knjiga je spisana v spomin 800letnice, ki jo Št. Paveljski samostan letos obhaja. Dobiva se po 2 gld. iztis v A. Ranneckerjevi bukvarni v Celovcu. — Prihodnje leto 1892 bo pisateljsko društvo iz Ljubljane uzidalo v Štebnu na Zili spominsko ploščo v rojstno hišo koroškega pisatelja Jarnika. — Ustrelil se je neki oficir v Celovcu. — Za deško sirotišnico v Celovcu je nabranih že 7660 gld. Kupljena je tudi že hiša za 30.000 gld.

Na Kranjskem. Dve novi posojilnici ste se ustanovili, ena v Radovljici, druga v Žužemberku. Tako je prav. — V Nemiljah so našli obešenega orožnika iz Železnikov. — Novo mašo je v Radovljici daroval č. g. Homan, ki je tamošnji rojak, pa je študiral v Celovcu in ostane tukaj. Zdaj je dobil kaplanijo v Črni. — Pri Ježici ste v Savi utonili dve deklici. — V Ljubljani se je ustrelil privatni uradnik Šetina. — Pri Zalogu se je neki žganjar obesil. — Ljubljanski „Sokol“ pojde letos k razstavam v Prago in Zagreb. — Muzejsko društvo Kranjsko je izdalo prvi letnik svojih „Izvestij“, ki bodo dobro došla zgodovinarjem. — Katoliška bukvarna pa je izdala dr. Lampejeve „Obrambne govore“. Dobijo se za 40 kr. — V Dolenji vasi pri Čirknici so napravili gasilno društvo. — Pogorel je Dragolič v Čirknici. — Umrjeno so našli neko kramarico blizo Iga. — V Lipah na baru je utonil trileten deček.

Na Štajerskem. V Dolenji vasi pri Brežicah je fant Lapuh ubil fanta Zupančiča. — Ameriško trto sadijo na Bizeljskem. — Pod voz prišel in smrt našel je hlapec Boček v Ostrem. — V Št. Lenartu je neki kmet tako nesrečno posekal drevo, da je ubilo njegovo devetletno hčerko. — Bralno društvo snujejo v Cezanjevcih. — V Mariboru je 360 delavcev pri železnici ob kruh, ker so praznovali 1. majnik po zapovedi delavskih hujskačev. Kaj imajo zdaj od tega? — Belo zastavo so obesili za nekaj dnij nad sodnijo v Marenbergu, ker ni imela en čas nobenega jetnika. — Na Vranskem so ustanovili posojilnico. Dobro! — Spominška plošča se bo leta 1892. uzidala v rojstno hišo rajnega pisatelja Davorina Trstenjaka. — V Ptujem se je obesil hišni posestnik Kokolj. — V Brežicah so slovesno odprli novo čitalnico dné 10. maja. — Železniški vozovi so v Mariboru stlačili delavca Murkoviča. — V Slov. Bistrici so našli umorjenega Jurja Kmetiča. — V Mariboru so h katoliški veri prestopili trije krivoverci: dva protestanta pa ena Judovka. — V Celju se je ustrelil krčmar Jelenc. V Mariboru pa je župan Pec iz Studencev sredi ulice na tla padel in mrtev ostal. — Strela je užgala pri Črešnjarju blizo Oplotnice, in pri nekem kmetu blizo Rogatca. Obema je pogorelo. — Točo so že imeli na Hotunjem in v Dobju. — V Ojstrovcu je strela ubila dva junca in enega konja.

Na Primorskem. Goriška kmetijska družba obhaja letos 125letnico svojo in priredi kmetijsko razstavo. — Posojilnico so ustanovili v Šebreljah. — V Trstu se je obesil 53letni delavec Pečenko. — V Trstu je o binkoštih zborovala zveza slovenskih učiteljev. — Na Tersatu je bilo letos do 15.000 romarjev, med njimi mnogo Slovencev.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Za kanonika Krškega stolnega kapiteljna so svitli cesar imenovali č. g. Karola Elsler-ja, do zdaj knezoškofijskega dvornega kaplana in konzist. svetovaleca. Faro Št. Peter pri Grabštanju je dobil č. g. Jan. Wagner, dozjad kaplan v Pliberci; faro Glanhofen pa č. g. Janez Jandl, do zdaj provizor v Treflingu; faro Karnski grad je dobil provizor v Glanhofnu, č. g. Karol Jungwirth; faro Malthen provizor pri sv. Jožefu na Trati, č. g. Janez Obereder; kuracijo Št. Lenart v Moričah pa mestni kaplan v Celovcu, č. g. Jož. Palle. Č. g. M. Kovač, kanonik v Gospi Sveti, je postal knezoškofijski dvorni kaplan in tajnik; za kanonika v Gospo Sveto pa pride č. g. Jožef Fric, provizor v Medgorjah. Medgorje in Podgrad bo oskrboval Radiški župnik č. g. Janez Vidovic, kuracijo Porače pod Urhovo goro pa župnik v Karnskem gradu č. g. Karol Jungwirth. Prestavljeni so: č. g. Teodor Stufka, provizor v Selčah, gre za kaplana v Šmarje; č. g. Štefan Ogerčnik, kaplan pri sv. Hemi, gre za provizorja v Malo Čirkno; č. g. Pavel Six, kaplan v Hüttenbergu, gre za provizorja v Ingolsthal; č. g. Štefan Sakelšek, kaplan v Tinjah, gre za provizorja v Šmarjeto; č. g. Franc Virnik, kanonik v Velikovcu, postal je podvodja „Marijanišča“ v Celovcu; č. g. Fr. Premru, provizor v Šmarjeti, imenovan je za kanonika v Velikovcu; č. g. Rom. Eibek, kaplan v Gornji Beli, je šel za provizorja v Trefling; č. g. Fr. Lene, provizor v Škočidolu, postal je zakristan na sv. Višarjih; č. g. Gabrijel Weiss, mestni kaplan, je prestavljen iz Wolfsberga v Beljak; č. g. Karol Kirchmaier, kapl. v Železni Kapli, odšel je za kaplana v Žabnice; č. g. Ferdo Moser, provizor v Greifenburgu, gre za provizorja k sv. Jožefu na Trati; č. g. Anton Coufal, kaplan v Šmarju, pride za provizorja v Volčnico (Wölfnitz); č. g. J. Ehleitner, kaplan v Himmelbergu, pride za provizorja v Oberhof; č. g. Herman Deutl, kaplan v Špitalu, za provizorja v Kellerberg; č. g. Franc Vacha, kaplan v Motnici, za kaplana v Špital; č. g. J. Pajdar, kaplan v Zagorici, za provizorja v Kornat; č. g. Jakob Kuneš, provizor v Malteinu, za provizorja v Reischach; č. g. Anton Žak, kaplan v Dravogradu, za stolnega kaplana v Celovec; č. g. Mart. Krejči, kaplan v Prevaljah, gre na sv. Višarje; č. g. Vojteh Krejči, kaplan v Guštanju, postal je provizor v Škočidolu. — Na novo so umešeni novomešniki: č. g. Jožef Drdlik kot kaplan v Tinjah; č. g. Franc Hilpert kot kaplan v Hüttenbergu; č. g. Franc Holec kot kaplan v Hodišah; č. g. Jožef Homan kot kaplan v Črni; č. g. Kar. Hüttner kot kaplan v Dravogradu; č. g. Viljem Janku kot kaplan v Pusarnici; č. g. J. Strieder kot mestni kaplan v Wolfsbergu; č. g. M. Ražun kot kaplan v Železni Kapli; č. g. Val. Podgorec kot mestni kaplan v Pliberci; č. g. Jožef Tiefenbacher kot kaplan v Gornji Beli; č. g. Aleks. Prosen kot kaplan v Himmelbergu; č. g. Jožef Sedlaček kot kaplan v Motnici; č. g. Franc Štingl kot kaplan v Svečah; č. g. M. Urbanek kot kaplan v Šmihelu nad Pliberkom; č. g. Vaclav Valeš kot kaplan v Guštanju; č. g. Vek. Vana kot kaplan v Rangensdofu; č. g. Jožef Vintar

kot kaplan v Št. Lenartu pri sedmih studencih; č. g. Jožef Vilhelmer kot kaplan v Zagorici; č. g. Mat. Kandolf kot mestni kaplan v Št. Vidu; č. g. Jak. Kindlman kot kaplan v Prevaljah; č. g. Ant. Konečny kot kaplan v Kotarčah; č. g. Filip Streiner kot kaplan pri zv. Hemi; in č. g. Franc Šilhavy kot kaplan in farni oskrbnik v Trebnem. — Dovršeni bogoslovec č. g. A. Pelnar, in bogoslovca III. leta E. Žerjav in Fl. Satz so imenovani za prefekte v „Marijanišču.“ — Umrli sta č. g. P. Ambrož Pauler, prednik benediktincev v Celovcu in Anton Walchensteiner, beneficijant na Križni gori dne 12. maja. N. v m. p.!

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico bode imela na lepo nedeljo dne 31. maja 1891, ob 4. uri popoldne pri Podstražišniku blizo Zakamna pri Celovcu svoj **zbor** po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Slučajni govori in nasveti. 3. Vpisovanje udov. 4. Volitev zastopnikov za glavno skupščino. — Po zborovanju petje in prosta zabava. O lepem vremenu na prostem. Prijazno vabi vse ude, kakor tudi rodoljube in vse prijatelje te družbe **načelnitvo.**

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Šteben na Zili in okolico

bode imela tretjo nedeljo po binškojih dne 7. junija 1891 ob 4. uri popoldne svoj **letni zbor** v gostilni pri Lipšu na Plešiščah, s sledečim sporedom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Petje. 3. Slavnostni govor. 4. Petje. 5. Volitev novega odbora. 6. Vpisovanje novih udov in plačevanje letnih doneskov. 7. Prosta zabava. — Vstop k zborovanju imajo le udje in tisti, ki mislijo pristopiti. — K obilni udeležbi vabi **odbor.**

Loterijske srečke od 23. maja.

Linc	44	66	45	2	43
Trst	88	68	47	80	58

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po . . .	5 gld.	60 kr.
rž	5 "	" "
ječmen	4 "	" "
oves	2 "	60 "
hejda	4 "	60 "
turšica	4 "	10 "
pšeno	6 "	80 "
proso	" "	" "
grah	" "	" "
repica	1 "	20 "
fižol, rudeči . .	5 "	" "
Deteljno seme	— do	— gld.
100 kil.		

Sladko seno . .	2 gld.	40 kr.
kislo	1 "	60 "
slama	1 "	20 "
	meterski cent	(100 kil).

Frišen špeh kl.	— gld.	60 kr.
maslo	1 "	" "
mast	" "	75 "
Navadni voli	100—120	gld.
pitani voli . .	120—190	" "
junci	60—90	" "
krave	60—120	" "
junice	50—80	" "
prešički	5—15	" "

 Današnja številka obsega dvanajst strani.

Oglasila.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pis-
menih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Zapisnik starih in novih knjig,

ki jih ima proti gotovini

prav po ceni na prodaj

bukvar A. Raunecker v Celovcu.

Ahazel. Koroshke ino shtajarske pesme. Zelovec. Vez.	1	gld. kr.
Aléšove. Kustoca in Vis. 1866. S 3 podob. (40 kr.)	—	30
Baraga F. Zlate jabelka. Ljubljana, 1844. Vez.	1	—
— Dušna paša. V usnji vez., nova (2 gld.)	1	—
Bčela slovenska. Podučén in kratkočasen list. II. 1851. Celovec.	1	—
Berilo slovensko za I. gimnaz. razred. Ljub. 1850. Vez.	—	20
Besednik. Kratkočasen in podučén list. 1869—1871. 4 ^o . Celovec. Vez. (11 gld.)	4	—
— isti. 1873, 1874. 14 števil.	—	40
Blažič. Povestnica Goriške nadškofije. 1858.	—	50
Bog nikomur dolžen ne ostane. Povest. 1853. Vez.	—	45
Bratovšina sv. Uršule. Ljub. 1859. Vez.	—	50
Cvetnik. Berilo za slovensko mladino. Vred. Janežič. I. Vez.	—	30
Dimitz. Kurzgef. Geschichte Krains. 1886. (80 kr.)	—	50
Dušna hrana s podobami. II.—X. zvez. 4 ^o . Ljub. 1863—69. (2 gld. 70 kr.)	—	60
Dvobj in razstresena. Igr. 1850.	—	45
Einspieler. V. Wiery-ju v slavni spomin. 1858.	—	15
Elizabeta ali pregnanci v Sibiriji. Povest. 1857.	—	50
Erben. Vojvodstvo Korosko, Kranjsko. 1866. à	—	20
Haderlap. Die Kärntner Slovenen. Ihre nationalen Verhältnisse und Bestrebungen. 1885. (30 kr.)	—	10
Heffter. Weltkrieg der Deutschen und Slaven. Hambg. 1847. Ln. (5 gld.)	2	—
Hrisogon. Duhovno veselje. Molitevnik. Lepo vezan, nov	—	45
Jaksch. Ueber Ortsnamen und Ortsnamenforschung mit besonderer Rücksicht auf Kärnten. Klft. 1891	—	50
Zur Ortsnamenforschung in Kärnten (Antwort auf die Brochüre v. Jaksch). Herausgegeben und verlegt vom kath.-polit. und landwirthschaftl. Vereine für die Slovenen Kärntens. Klft. 1891	—	30
Jančar. Umni gospodar. 1869	—	40
Janežič. Slovenische Sprachlehre 1., 5. Aufl. 1849, 1863	à	50
— Dasselbe 2., 5. Aufl. Geb.	à	60
— Slovenska slovnica. 1854. Vez. 30 kr.; 5. natis, 1876. Vez. 60 kr.	—	—
— Ista. S kratkim pregledom slovenskega slovs- stva ter z malim cirilskim in glagolitskim be- rilom. 1854. Vez.	—	60
— Cvet slovenske poezije. 1861.	—	30
Janežič-Bartel. Deutsch-slovenisches Hand- wörterbuch. 3. Aufl. Klagf. 1889. Hlbzfb. Neu	3	50
Jedert in Mehtilda. Molitvene bukve. 1858. 633 strani. V polusnji vezane, nove (1 gld. 35 kr.)	—	60
Jurčič. Juri Kozjak, slov. janičar. Povest. 1864	—	40
Kaffol. Domači ogovori po nedeljskih evangeljih. 2 dela. Celovec, 1853	1	20
Kempensarja z hvétere bukve. 7. natis. 1846. Vez.	à	50
Koleda za 1858, 1859. Vredil Janežič. Vez.	à	40
Koledar Matice slovenske za 1868	—	30
Krek G. Einleitung in d. slavische Literaturgeschichte. 2. Aufl. Graz, 1891	12	—
Krishev sv. pot. Grad. 1838. Vez.	—	35
Kruh angelski. Molitvene bukvice. 1890. Vez. Nov.	—	55
Lesar. Kristus devicam. Celovec, 1864	—	30
— Liturgika. V Brnu, 1863. Vez. (1 gld. 30 kr.)	—	40
Letopis Matice slovenske za 1869—71. à (1 gld. 50 kr.)	—	30
Majar. Slovnica za Slovence. 1850	—	30
— Izobraževati ilirsko narečje. 1848	—	35
— Uzajemna ali mluvnica slavjanska. 1865	—	30
Matkovič. Kroatien-Slavonien. 1873	—	30
Metelko. Lehrgebäude der slovenischen Sprache in Illyrien. 1825	—	50
— Serce. Z navadnimi molitvami. 1873. Vezan. Nov. (1 gld. 50 kr.)	—	80
Milosérčnost do živali. Poduk. 1846. Vez.	—	30
Murko. Slovenische Sprachlehre für Deutsche. 1832	—	35
— Deutsches und slovenisches Handwörterbuch. 2 Bde. 1832, 33	1	—

Muršec. Slovenska slovnica za prvence. 1847. Vez.	— 45
Nack. Otrokova pobožnost. Vez. Nov.	— 17
Napeljevanje vesoljno. Ljub. 1844	— 30
Napeljevanje k pobóshnimu shivljenju. 1840. Vez.	— 45
Nedolžnost v pobožnosti. Molitvena knjižica. Vez. Nov.	— 30
Novice kmetijskih, obrtnijskih in narodskih reči. Vred. dr. Bleiweis. 1853, 1854, 1856 — 1862, 1864 — 1866. 4 ^o . V Ljub. Vez. à (4 gld.) 40 kr.	— 40
Oče naš. Povest. Z 1 podobo. 1854. Vez.	— 30
Ogledalo krščanske čednosti. Celovec, 1856	— 30
Oglenica. Povest. Celovec, 1865	— 30
Palacky. Geschichte Böhmens. I.—IV. (Urgeschichte bis 1471). Prag, 1844—60. I.—III. gebunden, IV. broch. (21 gld.)	3 —
Pečnik. Lehrbuch der slovenischen Sprache für den Selbstunterricht. Wien, 1890. Ln. Neu.	1 10
Peken A. Kristusovo trpljenje. Ljub. 1835. Vez.	— 50
— Razlaganje dopoldanje očitne službe božje. Ljub. 1834. Vez.	1 —
Pismo sv. stariga zakona. Poslovenil in razložil Javornik. Ljub. 1848. Vez.	1 50
— Isto. Perve Mozesove bukve. II. zvez. od 21. do 50. poglavja	— 25
— Isto. Druge in tretje Mozesove bukve. 1854	— 30
— Isto. Bukve tih psalmov. Lab. 1798. Vez.	— 50
Poduk svet. letu in njegovim odpustkih. Celovec, 1865	— 30
Poduk za deželno žandarmerijo. Dunaj, 1851	— 30
Pogačar J. Pridige. Ljub. 1864. 424 strani	1 50
Posel kršanski. Z vsemi potrebnimi molitvami. 1872. Vez. (1 gld. 80 kr.)	1 —
Povest kratka, od boshie poti na sv. Gori. V Vidmi, 1843	— 45
Premišlevane Kristusovega terplena. Lubl. 1826. Vez.	— 40
Prestave najlepših himen sv. cerkve. Ljub.	— 30
Prijatelj šolski. 1852—1854, 1858, 1872. Vez. à 1 gld. 3 Hlbzbdn. Wie neu (20 gld.)	— 60
— Isti. 1874. Štev. 1—10 (3 gld. 80 kr.)	— 50
Puščavnik Blagomir. Povest. Celovec, 1853	— 50
Pypin und Špasovič. Geschichte der slayischen Literaturen. 2 Bde. Leipzig, 1880—83. In 3 Hlbzbdn. Wie neu (20 gld.)	10 —
Robida. Domači zdravnik. Celovec	— 30
Rokopis kraljedvorski. Celovec, 1856	— 30
Rožice za mlade in odrasčene ljudi. S podobo. Cel. 1859	— 80
Sakcinskog. Prvostolna cerkva Zagrebačka. 1856. Vez.	— 30
Šašelj M. Gospa sveta. Celovec, 1886	— 10
Scheinig I. Narodne pesni koroških Slovencev. (1041 pesni.) Ljub. 1889	1 70
Schuster. Zgodbe sv. pisma. 1868. Vez.	— 30
Sket. Grundriss der slovenischen Grammatik. Klft. 1888. (80 kr.) 60 kr., geb. 70 kr.	— 30
— Slovenisches Sprach- und Uebungsbuch. 4. Aufl. 1888. Geb. (1 gld. 70 kr.)	1 20
Skupuli. Duhovna vojska. Ljub. 1849. Vez.	— 50
Slomšek. Blaže ino Nežica. V Celji, 1848. Vez.	2 —
— Šola veselega petja za mladino. Cel. 1853. Vez.	— 40
— Drobince za 1847	2 —
Služba božja popoldanja. Cel. 1855. Vez.	— 40
Šumper. Višarski romar. V Beljaku, 1860	— 45
Umek A. Abuna Soliman. Z 1 pod. Ljub. 1863	1 —
Ursprung der Save in Krain. Originalgemälde von Schäfer. Fol. In Naturholzrahme s. Glas	4 —
V molitvi pribežališče otrok. Molitvena in poučna knjižica. Vez. Nov.	— 30
Večernice slovenske za pouk in kratek čas. Zvez. 3, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 15—32. Cel. 1861—1874	3 —
Veriti. Perpravljanje k smerti. Ljub. 1841. Vez.	— 50
Vesel. Olikani Slovenec. Ljub. 1868	— 40
Vilharja pesmi. Ljub. 1860. Vez.	— 40
Voditelj v sveta nebesa. Molitvena in poučna knjiga. Vez. Nov. 26 kr. in po 30 kr.	— 40
Voditelj proti obljubljeni desheli. Celov. 1843. Vez.	— 80
Volčič. Ura, moliti Jezusa. Ljub. 1862	— 30
Vončina. F. Baraga, misijonar. Ljub. 1869. Vez.	— 40
Vošnjak. Umno kletarstvo. Celov. 1873	— 35
Wiseman. Fabiola ali cerkev v katakombah. Celov. 1867. 1 gld., vez. 1 gld. 10 kr.	— 40
Wolf, Bischof. Deutsch-slovenisches Wörterbuch. 2 Bde. (2012 Seiten). Laib. 1860. Nov. (13 gld.)	4 —
Zamejic. Navod za spovedovanje. 4 ^o . Ljub. 1873. Kamnotisk. 50 kr., vez. 65 kr.	— 40
Zelechowski E. Ruthenisch-deutsches Wörterbuch. 2 Bde. Lemberg, 1886	10 —

Žganju slovó! vojsko! Ljub. 1853	— 30
Zgodbe sv. pisma. 2 zvez. Celov. 1860, 61	— 40
Zgodovina svete vere v podobah. Celov. 1853, 55	1 50
Zivljenje svetnikov in svetnic božjih. 4 dele. S podob. Celov. 1867—74. I., II. zvez.	2 —

Franc Sadnikar,
trgovec z železjem v Celovcu
(Burggasse šte. 7)

priporoča po najnižjih cenah grobne križe, trpežno pozlačene, v raznih velikostih. Raznovrstno železo, kovane šinje za kola, podvozi, puše za kola, žlajfe, cokle, sploh železo razne debelosti in širivosti za vsako potrebo. Lopate, krampe, motike, sekire, capine. Žage z najboljšega jekla. Pile za žage, razna orodja za hišo in rokodelce. Kovanja za okna in vrata. Kovane in čevčnaste žeblice. Raznovrstna kuhinjska posoda z vlitega in kovanega železa. Strelovode (Blitzableiter) v ognju pozlačene. — K seči ali košnji in žetvi priporočam sloveče bistriške kose in srpe ter prava bergamaška kamenja (oslé) za brušenje taistih.

Na željo razpošiljam od križev tudi cenike in obrise poštnine prosto vsakemu, kdor se zanje oglasi.

Dražba gozda.

Podpisano cerkveno predstojništvo naznanja, da se bo gozd, ki spada k farni cerkvi sv. Valburge, p. št. 7 davčna obč. Kaltenberg, v obsegu 30 oralov posekal v prihodnjih 5 letih (vsako leto 6 oralov) na čisto, in da se bodo 6 oralov, ki se imajo posekati leta 1891. ter utegnjejo dati 800 metrov stavbenega lesa in drv in ravno toliko za kuhanje oglja, oddala po javni dražbi dné 1. junija 1891 ob 10. uri dopoludne tistemu, ki največ obljudi.

Kdor ima veselje, les kupiti, naj pride tedaj na določeni dan in uro v županski urad v Svinecu (Eberstein).

Pogoji za dražbo se lahko izvejo tudi pri župnijskem uradu pri sv. Valburgi.

Cerkveno predstojništvo pri sv. Valburgi dné 6. maja 1891. Henrik Angerer, župnik.

Malo posestvo.

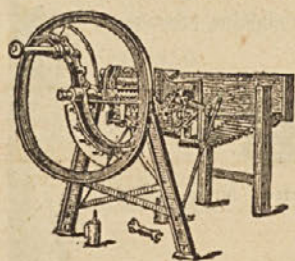
12 oralov sveta, četrt ure od Celovca, lepo zloženo in na ravnem, z obilnim peščenim nasipom, iz kterega se lahko pesek prodaja, je na prodaj, ker se posestnik preseli. Kje, pove uredništvo „Mira“.

Postranski zaslužek,

ki se vedno množi in dolgo let trpi, si lahko pridobijo spretni in zanesljivi možje, ki so kot poštenjaki na dobrem glasu, ako živijo v takih razmerah, da pridejo z ljudmi mnogo v dotiko. Dosluženi orožniki in podčastniki imajo prednost. Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo pod: „G.S. 1891, Graz, post. rest.“

Poljedelski in šivalni stroji.

Veliko zalogo takih strojev, naročenih iz tovarne, ima na Koroškem

Konrad Prosch, v Celovcu

kolodvorske ulice (Bahnhofg.)

Prodaja tudi proti mesečnim obrokom, jamči za blago (stoji dober, da je dobro) in ima lastno delavnico, kjer polomljene stroje zopet popravlja.

Cenike pošilja zastonj.

Natorna vina,

rudeča in bela, prodajam podpisani in sem porok za blago, ki ga kupim iz prve roke.

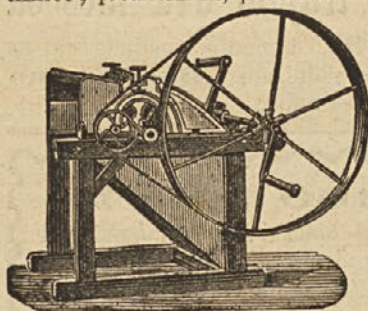
Ogersko iz Seksarda po 22; rudeče namizno vino, izvrstno po 22; **dalmatinsko iz Lise**, črno in težko, po 26 gld. hektoliter. Pri meni je tudi zaloga **moke** iz I. Peštanskega parnega mlina, kjer se fino izmelje najboljša pšenica. **Kava**, kdor vzame vsaj 5 kil, po 1 gld. 56 kr. in više. Imam najboljšje vrste iz Cejlona, Kube in Moke. Sploh imam vsake vrste tržaško (prekmorsko) blago, mast, moko, raznih žit, žgane pijače, dišave itd. Kramarjem se daje na debelo ceneje.

Amand Prosen,

trgovec v kosarnskih ulicah števil. 24 v Celovcu.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo,

plugi, brane, poljski valjarji, sejalnice, stroji za košnjo, za preobracanje sena, konjske grablje, tlačilnice za seno, mlatilnice, pretresalnice, premikalnice trijerji, žitne čistilnice, koruzne robkalnice, rezalnice, ročni mlini, reporeznice, sadni mlini, sadne stiskalnice, mečkalnice za grozdje, vinske stiskalnice, stiskalnice za olje, stroji za peronosporo, sadne lupilnice, sušilnice za sadje in zelenjad, sesalke za vino, uprava za kleti, sesalke za vodnjake, okrožne pile (žage), decimalne tehtnice, stroji za čiščenje predvaja itd.

Vse izvrstno delo, po nizkih tovarniških cenah.

Poroštvo; ugodni pogoji za plačevanje; čas poskušnje! Tovarna za kmetijske in vinorejske stroje

Ign. Heller na Dunaju,

II. Praterstrasse 78.

Ceniki z mnogimi podobami na 144 straneh v nemškem, slovenskem in laškem jeziku se dobijo na željo zastonj.

Pošteni zastopniki se povsod sprejemajo.

Kmetija na prodaj,

hiša zidana, hlev in izbe obokane, precej sadnega drevja, vsega 23 oralov njiv, travnikov in gozda, vse na ravnem in vkupaj okoli hiše. Kje in po čem, pové Jakob Lipič v Št. Lovrencu blizu Št. Petra, pošta Ruda (Ruden).

pripravljena od lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplívno zdravilo, ki krepcá zelodec, mehca, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za zelodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 steklenic za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.62; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. — V Celovcu prodaja jih lekar Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Kmetija v zakup.

Za 5 ali 10 let se dá v najem ali zakup (štant) grajščinska kmetija grofov Dietrichsteinov v Humberku (Hollenburgu), obsegajoča 29 oralov 1170 štirjaških sežnjev vrtov in travnikov, 35 oralov 1500 štirjaških sežnjev njiv, 941 štirjaških sežnjev pašnika, travniki taki, da se dá nanje voda napeljati, vse v davčni občini Kotmara ves, s hišo in gospodarskim poslopjem, poslednje z velikimi obokanimi hlevi. Oddá se v najem s 1. novembrom 1891. Ponudbe in vprašanja sprejema grajščinsko oskrbništvo v Humberku (Hollenburg), pošta Celovec.

Vsake vrste

mrtve živali se nabašejo,

da so videti kakor žive, po ceni in trdno pri

Francu Swaty,

prodajalnica „pri rogaču“ v Mariboru.

Tovarna in zaloga posebnih in redkih rečij za nabiralce, ljubitelje in diletante.

Cenik s podobami se pošlje zastonj.

Divji petelin, ko poje 4 gld.

Ruševec, ko kruli 3 "

Op. V moji službi je tudi g. Fr. Zaveski, ki je bil prej preparator v Trbižu.

Razumnim možem

v starosti od 25 do 40 let, neoženjenim, zdravim in krepkim, ki so nemškega in tudi slovenskega jezika v besedi in pisanju popolnoma zmožni, in morejo dokazati, da je bilo njihovo dosedanje življenje neomadeževano ter da je njihovo gmotno stanje vredjeno, ponuja se z oddajo službe **potovalnega zastopnika**, kateri službi bi se morali zavsem posvetiti, in s katero je združena stalna plača s stranskimi dohodki, prilika, zagotoviti si, ako se njih sposobnost dokaže, sigurno in stalno bodočnost.

Za to službo se pa naj le take osebe potegujejo, ktere vsem tem zahtevam vstrezajo in ki imajo veselje do potovalnega posla in so vajene, svoje dolžnosti z resnostjo, pridnostjo in žilavo vstrajnostjo izpolnovati, pri čemur se pa tudi brezmadežno obnašanje zahteva.

Lastnoročne, nemško in slovensko pisane prošnje, katerim se morajo priložiti prepisi spričeval, naj se pošljejo pod „11.471“ v Gradec, poste restante.

Usojam si, p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da bom kupčijo popustil in prodajalne prostore izpraznil, zato prodajam

oblačilno blago

v svoji prodajalnici v Celovcu, Burggasse št. 9 poleg Moserjeve gostilne, **pod ceno**, mnogo rečij za 25% ceneje, nego mene samega stane, da tem prej **vse razprodam**.

P. n. občinstvo naj porabi to priložnost!

S spoštovanjem

Jan. Domainko.

Cene:

	meter:	prač:		meter:	prač:
Volnati izdelki	18 kr. in čez	14 kr.	Pisani porhat	15 "	12 "
Višnjevo blago	19 "	15 "	Beli perkali	13 "	11 "
Blago stanovitne barve, da se sme prati	15 "	12 "	Levantin za obleko	22 "	18 "
Ridasti cvilhi $\frac{3}{4}$ široki	30 "	24 "	Močen oksford	20 "	16 "
Sivi in črni širtingi	13 "	11 "	Črna in pisana svila	60 "	48 "
Črni žamet	50 "	40 "	Pisani flaneli za obleko	60 "	48 "
			Rudeči in beli flaneli	55 "	44 "

Črni peruvijeni in toskini za gospode, meter 2 gld. 50 kr. in čez, za prač 2 gld.

Sukno iz Brna, Reichenberga in Jägerndorfa, meter 1 gld. 50 kr. in čez, za prač 1 gld. 20 kr.

Nadalje perilo za gospode, namizni prti, prtiči, obrisalniki, pravo Rumburško platno, sifoni, žamet, svilnate rute, črna svila, pogrinjala iz flanela, koci za konje itd.

➔ Vse zelo dober kup. ➔

Na prodaj so tudi police, prodajalne in pisalne mize po cenl.

➔ Največji izbor. ➔

L. Mikusch,

tovarnar dežnikov in solnčnikov
v Ljubljani, Mestni trg št. 15.

priporoča svojo bogato zalogo

dežnikov in solnčnikov

v kakoršnikoli velikosti in iz vsakovrstnega, blaga, najpreprosteje in tudi najelegantneje izdelane po najnižji cenl.

➔ Prekupčevalcem so na zahtevanje obširni ceniki franco na razpolaganje.

➔ Najnižja cena. ➔

Ker bom mizarstvo pustil,

prodajam vso že izdelano hišno opravo, kakor mize, stole, omare, postelje itd. pod ceno. Tudi odam po cenl razno mizarstvo in strugarsko orodje.

Luka Zufer,

V Celovcu, Vetrinjska cesta št. 8.

Inteligentni možje, ki živé stalno na kmetih in uživajo spoštovanje svojih sosedov, morejo dobiti

dela, ki bode trajalo dva meseca

in dajalo obilo zaslužka. Ponudbe pošiljajo naj se v „zaprtih pismih“ z nadpisom „**Dvomesечно delo**“ upravnistvu tega lista.

Brambo zoper

nalezljive živinske bolezni, pereči ogenj pri svinjah, muhe in drugi mrées, trohno in otrpnenje lesa, hišno gobo in stenski mah, mokro zidovje daje le

KARBOLINEJ,

kakor ga Barthel najboljega izdeluje. To je tudi najboljša in najcenejša rujava barva za les, kteremu daje 3 do 4krat večo trpežnost. Ceniki zastoj. — 5 kil se pošlje po pošti za 1 gld. 50 kr., 100 kil za 16 gld. od Dunaja. Troški so majhni, dobiček tisočkrat veči.

MICHAEL BARTHEL & Comp.

Wien X. Keplergasse 20.

(Hiša obstoji od leta 1781.)

Odgovarja se na slovenske dopise tudi v slovenskem jeziku.